അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലുമുള്ള വിശ്വാസത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചവർ

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്: *ശൈഖ് മുഹമ്മദുബ്നു സ്വാലിഹ് അൽഉഥൈമീൻ* (رَحِمَهُ اللهُ)

അവലംബ ഗ്രന്ഥം: **فتح رب ال ية بتلخيص ا موية**

വിവർത്തനം: *ഹംസ ജമാലി*

നബിയുടെയും അവിടുത്തെ അനുചരന്മാരുടെയും സുകൃതത്തിൽ അവരെ അനുഗമിച്ചവരുടെയും അറിവിലും കർമത്തിലുമുള്ള ചൊവ്വായ മാർഗമെന്താണെന്ന് അവധാനതയോടെ അന്വേഷിക്കുന്നവർക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കും, അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും യഥാർത്ഥ വിശ്വാസം ഉൾക്കൊള്ളുകയും അത് യഥാർത്ഥം തന്നെയാണെന്ന് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തവരാണവർ. അവരുടെ കർമങ്ങളിൽ അവർ ഋജുമനസ്കരും അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമങ്ങളെ അനുഗമിക്കുന്നവരുമായിരുന്നു. അല്ലാഹുവിൽ മറ്റാരെയെങ്കിലും പങ്കുചേർക്കുകയോ, മതത്തിൽ പുതുതായവ കടത്തിക്കൂട്ടുകയോ ഭേദഗതിവരുത്തുകയോ, കളവാക്കുകയോ ചെയ്യാത്തവരാണവർ.

വ്യതിചലിച്ചവർ മൂന്ന് വിഭാഗമാകുന്നു

ഭാവനയുടെ വക്താക്കൾ (أهل التخييل), വ്യാഖ്യാനക്കാർ (أهل التأويل), അജ്ഞത നടിക്കുന്നവർ (أهل التجهيل):

1) ഭാവനയുടെ വക്താക്കൾ (أهل التخييل)

തത്വചിന്തകരും ബാത്വിനിയാക്കളും ഇവരുടെ പാത സ്വീകരിച്ച എല്ലാ മുതകല്ലിമുകളും ഇതിൽപെടുന്നു. ഇവരുടെ ശരിയായ വിശ്വാസപ്രകാരം അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ചും അന്ത്യദിനത്തിന്റെ വിശ്വാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നബിമാർ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളവ യാഥാർത്ഥ്യമില്ലാത്ത ഉപമകളും ഊഹാപോഹങ്ങളുമാകുന്നുവെന്നാണ്. ഇവകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് പൊതുനന്മയും ബഹുഭൂരിഭാഗം ജനങ്ങൾക്കും ഉപകാരമുണ്ടായിരിക്കുക എന്നതുമാകുന്നു. അഥവാ ജനങ്ങളോട് നിങ്ങൾക്ക് മഹാനും ശക്തനും കാരുണ്യവാനും എല്ലാം അടക്കിഭരിക്കുന്നവനുമായ ഒരു രക്ഷിതാവുണ്ടെന്നും നിങ്ങളെല്ലാവരും പുനർജീവിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ദിവസം വരാനിരിക്കുന്നു എന്നും അന്ന് നിങ്ങളുടെ കർമങ്ങൾക്ക് പ്രതിഫലം നല്കുമെന്നുമെല്ലാം പറയുന്നതിൽ ഇവരുടെ വാദപ്രകാരം ഒരു യാഥാർഥ്യമില്ലെങ്കിലും അഭിലഷണീയമായ മാർഗത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്നവരാകുന്നു.

ഇവർ രണ്ടു വിഭാഗമുണ്ട്

1) അതിരുകവിഞ്ഞവർ (غلاةٌ) 2) മിതവാദികൾ (غيرُ غلاة)

<u>അതിരുകവിഞ്ഞവരുടെ വാദം:</u> നബിമാർക്ക് ഈ കാര്യങ്ങളുടെ യാഥാർഥ്യം അറിയുകയില്ല. മറിച്ച് ദൈവിക ദർശനമുള്ളവർക്കാണ് അവ അറിയാൻ കഴിയുക. അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ചും അന്ത്യദിനത്തെക്കുറിച്ചും ജനങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അറിയുന്നവരായി, നബിമാരേക്കാൾ ഈ തത്വജ്ഞാനികൾക്കാണറിയുക എന്നാണവരുടെ വിശ്വാസം.

<u>മിതവാദികളുടെ വിശ്വാസം:</u> നബിമാർക്ക് ഇക്കാര്യങ്ങളെല്ലാം അറിയാമെങ്കിലും ജനങ്ങളുടെ പൊതുനന്മക്കുവേണ്ടി സത്യത്തോട് യോജിക്കാത്ത ഭാവനാപരമായ കാര്യങ്ങളാണ് ജനങ്ങളോട് പറഞ്ഞത്.

അതേശ്വാസത്തിൽ തന്നെ പ്രവാചകരുടെ കളവുകളുൾക്കൊള്ളുന്ന ഇത്തരം മാർഗങ്ങളിലൂടെ യല്ലാതെ അടിമകൾക്ക് പൊതുനന്മയുണ്ടാകുകയില്ല എന്നവർ വാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇവിടെ ഒന്നാമത്തെ വിഭാഗം, പ്രവാചകന്മാർ അറിവില്ലാത്തവരാണെന്ന് വിധി പറയുമ്പോൾ രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗം, പ്രവാചകന്മാർ വഞ്ചകന്മാരും കള്ളവാദികളുമാണെന്ന് വിധിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ചും അന്ത്യദിനത്തെക്കുറിച്ചും ഭാവനയിൽ നിന്ന് ജൽപിക്കുന്നവരുടെ വാദങ്ങളാണിത്.

ഇനി കർമങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങളിലാകട്ടെ, ഓരോരുത്തരോടും കൽപിക്കപ്പെട്ടതിനെ അവരിലൊരു വിഭാഗം യാഥാർത്ഥ്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. മറ്റൊരു വിഭാഗമാകട്ടെ കർമങ്ങളെ ഭാവനാത്മകമായും പ്രതീകാത്മകമായും കാണുന്നു. ഇവരുടെ വീക്ഷണ പ്രകാരം കർമങ്ങൾ സാധാരണക്കാർക്കു ള്ളതാണ്. പ്രധാനികൾക്കുള്ളതല്ല. അങ്ങനെ അവരുടെ രഹസ്യങ്ങളറിയുന്നതിനെ നമസ്കാരമായും അവ മറച്ചുവെക്കുന്നത് വ്രതമായും അവരുടെ ശൈഖുമാരുടെ അടുക്കലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുന്നത് ഹജ്ജായും അവർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ഇവർ തന്നെയാണ് ഇസ്മാഈല്യാക്കളിലെയും ബാതിനിയാക്കളിലെയും മതനിഷേധികൾ.

അനുഭവവും ബുദ്ധിയും മതവും ഇവരുടെ ഈ വാക്കിന്റെ അപകടം വ്യക്തമാക്കുന്നു. അപ്രകാരം അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്തിത്വത്തെയും അവന്റെ പരിപൂർണമായ വിശേഷണത്തെയും അറിയിക്കുന്ന കണക്കില്ലാത്ത ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ നാം കണ്ടുവരുന്നു. 'എല്ലാ വസ്തുക്കളിലും അവന് ഓരോ ദൃഷ്ടാന്തമുണ്ട്. അവൻ (ദൈവം) ഒരുവനാണെന്നറിയിക്കുന്നതാണത്.' വ്യവസ്ഥാപിതമായി രൂപം കൊണ്ടിട്ടുള്ള ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ സകലമാന വസ്തുക്കളും എല്ലാറ്റിനും കഴിവുറ്റ ഒരു വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയ അഗാധജ്ഞാനിയില്ലാതെ താനെ ഉണ്ടായി എന്ന് എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കും? അല്ലാഹുവിന്റെ പരിപൂർണമായ അറിവും എല്ലാ വിധ ധർമസംഹിതകളും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് അന്ത്യദിനവിശ്വാസം. അഹങ്കാരികളും ബുദ്ധിഭ്രമം ബാധിച്ചവരുമല്ലാതെ അതിനെ നിഷേധിക്കുകയില്ല. ഭാവനാർത്ഥം ജൽപിക്കുന്നതിൽ നിന്നും ആളുകൾ വിട്ടകന്നുപോയി ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് സ്പഷ്ടമായിരിക്കെ കൂടുതൽ ഒന്നും അവരെ ഖണ്ഡിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

2) വ്യാഖ്യാനക്കാർ (أهل التأويل)

ജഹ്മിയാക്കളിലെയും മുഅ്തസിലിയാക്കളിലെയും അവരെ പിന്തുടർന്നവരിലുമുള്ള വചന ശാസ്ത്രജ്ഞരാണിവർ. നബി(ﷺ) കൊണ്ടുവന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന മൂലവാക്യങ്ങളുടെ ബാഹ്യമായ അർത്ഥമല്ല അവകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്. മറിച്ച് നബി(ﷺ)ക്ക് അറിയാവുന്ന അതിനോട് എതിരാകുന്ന അർത്ഥങ്ങളാണ്. എന്നാൽ ജനങ്ങൾ അവരുടെ ബുദ്ധികൊണ്ട് അനുമാനിച്ചെടുക്കുന്ന രീതിയിൽ ആ മൂലവാക്യങ്ങളെ വിട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നുമാണ് ഇവരുടെ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസം. അതോടൊപ്പം ആ മൂലവാക്യങ്ങളുടെ പ്രത്യക്ഷമായ അർത്ഥത്തെ അവരുദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവിടാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ (ജനങ്ങളുടെ) ബുദ്ധിപരീക്ഷിക്കലും പ്രത്യക്ഷമായ അർത്ഥത്തിൽ നിന്ന് തെറ്റിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിന്റെ വമ്പിച്ച പ്രതിഫലവും, ഭാഷയിലെ ഒറ്റപ്പെട്ടതും അസാധാരണവുമായ പ്രയോഗങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കലാണ് അതുകൊണ്ടുള്ള ലക്ഷ്യം.

ജനങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ ആശയക്കുഴപ്പത്തിലും വൈരുധ്യത്തിലുമാണവർ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഏത് വ്യാഖ്യാനിക്കണം ഏത് വ്യാഖ്യാനിച്ചു കൂടാ എന്നത് തീരുമാനിക്കുന്നതിനും മൂലവാക്യങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശാർത്ഥം നിർണയിക്കുന്നതിനുമുള്ള വ്യക്തമായ ഒരു അളവുകോൽ അവരുടെ പക്കലില്ല. മാത്രവുമല്ല വചനശാസ്ത്രജ്ഞർ സാധാരണയായി വാദിക്കാറുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ, സംസാരിക്കുന്നയാളുടെ അവസ്ഥയിൽ നിന്നും വാചകത്തിന്റെ ഘടനയിൽ നിന്നും അവരുടെ വ്യാഖ്യാനാർത്ഥമല്ല അതുകൊണ്ടിവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് എന്ന് വ്യക്തമാകുന്നതാണ്.

ഇവർ സുന്നത്തിനെ സഹായിക്കുന്നവരാണെന്ന് പുറംപൂച്ച് കാണിക്കുകയും അല്ലാഹുവിനെ പരിശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നുവെന്ന് അഭിനയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, അല്ലാഹു അവരുടെ വാറോലകൾക്ക് മറുപടി നൽകിക്കൊണ്ടും, തെളിവുകളെ ദുർബലമാക്കിക്കൊണ്ടും അവരെ തുറന്നുകാട്ടിയിരിക്കുന്നു. ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാമും മറ്റു പണ്ഡിതന്മാരും ഇവർക്ക് മറുപടി കൊടുക്കുന്നതിന് രംഗത്തുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇവർ സുന്നത്തിനെ സഹായിക്കുന്നവരാണെന്ന് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നടിക്കുന്നതിനാൽ മറ്റു കക്ഷികളെക്കാൾ കൂടുതൽ ആളുകൾ ഇവരിലാണ് വഞ്ചിതരാകാൻ സാധ്യത.

അന്ത്യദിനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുള്ള മൂലവാക്യങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനം കൂടാതെ വിശ്വസിക്കണമെന്നതാണ് വ്യാഖ്യാനക്കാരുടെ നിലപാട്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന മൂലവാക്യങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ, അവയുടെ ബാഹ്യാർത്ഥം മാറ്റി ആലങ്കാരികാർത്ഥം നല്കുക എന്ന നിലപാടാണ് ഇവർ സ്വീകരിച്ചത്. അതിനാൽ, ഭാവനാർത്ഥം ജൽപിക്കുന്നവർ ഇവരെ വിമർശിച്ചു. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ ചെയ്തതു പോലെ അന്ത്യദിനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയത്തിലും മൂലവാക്യങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ അവർ ഇവരെ നിർബന്ധിച്ചു. വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവർ അവരുടെ ഈ വാദത്തിന് പറഞ്ഞന്യായം ഇപ്രകാരമായിരുന്നു: 'പരലോകമുണ്ടെന്ന് സ്ഥിരീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് റസൂൽ (ﷺ) വന്നിട്ടുള്ളതെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അറിയാവുന്നതും അതിന് വിരുദ്ധമായ സന്ദേഹങ്ങളിലെ ബാലിശത ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അതു സ്ഥിരീകരിക്കൽ അനിവാര്യമാണ്.'

അന്ത്യദിനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുള്ള മൂലവാക്യങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനം കൂടാതെ വിശ്വസിക്കണമെന്ന തങ്ങളുടെ നിലപാടിനെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന നല്ലൊരു മറുപടിയും നിർണായകതെളിവുമാണിത്! കാരണം (ഒരു വിഷയത്തിൽ) തെളിവ് സ്ഥിരപ്പെടുകയും അതിനെതിരായിട്ടുള്ളതെല്ലാം നിരർഥകമാണെന്ന് വ്യക്തമാകുകയും ചെയ്താൽ തെളിവറിയിക്കുന്നത് സ്ഥിരപ്പെടുന്നതാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിലും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മൂലവാക്യങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനം കൂടാതെ തന്നെ വിശ്വസിക്കണമെന്നതിന് അതിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവർക്കെതിരിൽ അഹ്‌ലുസ്സുന്നത്തുകാർ ഉന്നയിച്ചതും ഇതേ തെളിവായിരുന്നു. അവർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവരോട് ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിച്ചു കൊണ്ടാണ് റസൂൽ(ﷺ) വന്നിട്ടുള്ളതെന്ന് നമുക്കറിയാവുന്നതാണ്. അതിനെ നിഷേധിക്കുന്നതിലെ ദൂഷ്യം ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നിരിക്കെ അത് സ്ഥിരീകരിക്കൽ നിർബന്ധ മാകുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവർക്ക് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ പറ്റാത്തവിധത്തിലുള്ള വ്യക്തമായ തെളിവാണിത്. കാരണം അല്ലാഹുവിലേക്ക് മടക്കപ്പെടുമെന്ന വിഷയത്തിലുള്ള മൂലവാക്യത്തെ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ അർഥത്തിൽ നിന്നും തെറ്റിക്കുന്നതിനെ തടയുന്നവർക്ക് ഖുർആനിൽ അതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ മഹത്തരവും സ്ഥിരപ്പെട്ടതുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ തെറ്റിക്കുന്നതിനെ നിർബന്ധമായും തടയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിന്നവർ തയ്യാറാകാത്ത പക്ഷം അത് അവരുടെ പരസ്പരവൈരുദ്ധ്യത്തെയും ബുദ്ധിയുടെ തകരാറിനെയുമാണ് വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

3) അജ്ഞത നടിക്കുന്നവർ (أهل التجهيل)

സുന്നത്തിലേക്കും മുൻഗാമികളിലേക്കും ചേർത്തുപറയുന്നവരാണിവരിലധികവും. ഇവരുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രവാചകൻ (ﷺ) കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത് അർത്ഥമറിയാത്ത അവ്യക്തമായ വാക്കുകളാകുന്നുവെന്നാണ്. അതായത് പ്രവാചകൻ (ﷺ) അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ അർത്ഥം അറിയാതെയായിരുന്നു അവ

പറഞ്ഞിരുന്നതെന്നുപോലും അവര്‍ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ കാര്യത്തില്‍ ബുദ്ധിക്ക് പ്രവേശനമില്ലെന്ന് ഇവര്‍ തന്നെ വാദിക്കുന്നു. ഈ അടിസ്ഥാനത്തില്‍ ഇവരുടെ വിശ്വാസപ്രകാരം നബി(ﷺ)ക്കും അവിടുത്തെ അനുചരന്മാര്‍ക്കും മുന്‍ഗാമികളായ ഇമാമുകള്‍ക്കും ഈ വിഷയത്തില്‍ ബുദ്ധിപരമായ അറിവോ പ്രമാണബദ്ധമായ അറിവോ ഇല്ലാ എന്നതാകുന്നു. ഇതു കല്ലുവെച്ച നുണയാണെന്നതില്‍ സംശയമില്ല.

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ കാര്യത്തില്‍ ഇവര്‍ സ്വീകരിച്ച മാര്‍ഗം അവയുടെ അര്‍ത്ഥത്തെ അല്ലാഹുവില്‍ ഭരമേല്പിച്ചുകൊണ്ട് പദത്തെ ഉരുവിടുകയെന്നതാണ്. അതില്‍ പരസ്പരം വിരുദ്ധമാകുന്നവരും അവരിലുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് അവര്‍ പറയുന്നു: സിഫാത്തുകള്‍ക്ക് അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാര്‍ക്കും അറിയാത്ത പ്രത്യക്ഷമായ അര്‍ത്ഥത്തോട് യോജിക്കാത്ത വ്യാഖ്യാനമുണ്ടെങ്കിലും പ്രത്യക്ഷമായത് നിര്‍ണയിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നുവെന്ന വൈരുധ്യം പ്രകടമാണ്. കാരണം അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാര്‍ക്കും അറിയാത്ത ഒരു വ്യാഖ്യാനം അതിനുണ്ടെങ്കില്‍ പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് അവയുടെ പ്രത്യക്ഷമായ അര്‍ത്ഥം കൊടുക്കുക.?

ഇവരുടെ ഈ രീതിയെക്കുറിച്ച് ശൈഖുല്‍ ഇസ്‌ലാം (رَحِمَهُ ٱللَّهُ) അദ്ദേഹത്തിന്റെ العقل والنقل എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ വാള്യം 1 പേജ് 121ല്‍ പറയുന്നു:

فتبـ أن قول أهل التفويض الذين يزعمون أ م متبعون للسنة والسلف من شر أقوال أهل البدع والإ اد

''സുന്നത്തിന്‍െയും സലഫുസ്സാലിഹുകളുടെയും മാര്‍ഗത്തെപിന്‍പറ്റുന്നുവെന്ന തഫ്‌വീള് വാദികളുടെ വാദം തികച്ചും ദൈവനിഷേധികളുടെയും നൂതനവാദികളുടെയും ദുഷിച്ച അഭിപ്രായമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം''

ഈ വിഭാഗക്കാര്‍ തെളിവായി ഉദ്ധരിക്കുന്നത് താഴെ കാണുന്ന സൂക്തത്തിലെ 'അല്ലാഹുവിന് മാത്രമേ അറിയൂ' എന്ന് മുന്‍ഗാമികള്‍ നല്കിയ അര്‍ത്ഥത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്.:

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَـٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ ۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا

''എന്നാല്‍ മനസ്സുകളില്‍ വക്രതയുള്ളവര്‍ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കാന്‍ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടും, ദുര്‍വ്യാഖ്യാനം നടത്താന്‍ ആഗ്രഹിച്ചു കൊണ്ടും ആശയത്തില്‍ സാദൃശ്യമുള്ള വചനങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നു. അതിന്റെ സാക്ഷാല്‍ വ്യാഖ്യാനം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ. അറിവില്‍ അടിയുറച്ചവരാകട്ടെ, അവര്‍ പറയും: ഞങ്ങളതില്‍ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാം ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കല്‍ നിന്നുള്ളതാകുന്നു.''[1]

രണ്ടു മുഖവുരകളോടെയാണ് അവര്‍ ഇവരുടെ ഈ വാദം സമര്‍ത്ഥിക്കാന്‍ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഒന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകള്‍ ആശയത്തില്‍ സാദൃശ്യമുള്ള വചനങ്ങളാകുന്നു (متشابهة).

രണ്ട്: ആയത്തില്‍ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള تأويل എന്നത്: പദത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷത്തില്‍ നിന്നും അതിന് വിരുദ്ധമായതിലേക്ക് തെറ്റിക്കലാകുന്നു. അപ്പോള്‍ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകള്‍ അവയുടെ പ്രത്യക്ഷമായ അര്‍ത്ഥത്തിന് വിരുദ്ധവും, അത്

[1] ആലു ഇംറാന്‍ : 7

അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും അറിയുകയില്ല എന്നുമായിരിക്കും ഈ വിശ്വാസത്തിന്റെ പരിണിതഫലം.

ഇതിനുള്ള മറുപടി താഴെ പറയും പ്രകാരമാണ്:

ഒന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകളിൽ പരസ്പര സാദൃശ്യമുണ്ടെന്ന വാദംകൊണ്ട് എന്താണിവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നാണ് നമുക്കറിയേണ്ടത്. അവയുടെ അർത്ഥത്തെ ആശയകുഴപ്പമുള്ളതും അവ്യക്തവുമാക്കുകയാണോ? അതല്ലാ, അവയുടെ യാഥാർഥ്യം ആശയകുഴപ്പമുള്ളതും അവ്യക്തമായതുമാണ് എന്നാണോ അവരുദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ഒന്നാമത്തെ അർത്ഥമാണ് ഇവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ - അതു തന്നെയാണ് അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം - അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകൾ ആശയത്തിൽ അവ്യക്തതയുള്ളവയല്ല. കാരണം അവയുടെ അർത്ഥം വ്യക്തമാണ്. അതല്ല രണ്ടാമത്തെ അർത്ഥമാണ് ഉദ്ദേശ്യമെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആയത്തുകൾ ഇത്തരത്തിനുള്ളതാണ്. കാരണം അവയുടെ യാഥാർത്ഥ്യവും രൂപവും അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും അറിയില്ല. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകളെ ആശയത്തിൽ സാദൃശ്യമുള്ളവയാണെന്ന് പൊതുവായി പറയുന്നത് ശരിയാവുകയില്ല. മറിച്ച് വിശദീകരണം ആവശ്യമാകുന്നു.

രണ്ട്: ആയത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള تأويل എന്നത്, പദത്തെ അതിന്റെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽ നിന്നും മാറ്റി അതിനു വിരുദ്ധമായ ആശയം നൽകലാണെന്ന അവരുടെ വാദം ശരിയല്ല. കാരണം ആയത്തിൽ പറയപ്പെട്ട تأويل എന്നതിന് നബി(ﷺ)യുടെ അനുചരന്മാർക്കും അറബികൾക്കും-അവരുടെ ഭാഷയിലാണല്ലോ വിശുദ്ധ ഖുർആൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്- പരിചയമില്ലാത്ത പുതിയ പ്രയോഗമാണിവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്. തഅ്‌വീലിനു രണ്ടർഥം മാത്രമേ അവർക്ക് പരിചയമുള്ളൂ.

1- ഒന്നുകിൽ അതിന്റെ അർത്ഥം വ്യാഖ്യാനം (تفسير) എന്നായിരിക്കും. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അറിവുള്ളവർക്ക് ഇതറിയാവുന്നതുമായിരിക്കും. അറിവിൽ അടിയുറപ്പിച്ചവർ മേൽപറഞ്ഞ സൂറത്തു ആലുഇംറാനിലെ: 7ാം വചനത്തിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഇബ്നു അബ്ബാസ് (رضي الله عنه) പറഞ്ഞതുപോലെ (أنا من الراسخين في العلم الذين يعلمون تأويله - ഞാൻ അവയുടെ വ്യാഖ്യാനമറിയുന്ന അറിവിൽ അടിയുറച്ചവരിൽ പെട്ടവനാണ്) എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർവികരിൽ പലരും ഈ വിശദീകരണം നല്കുന്നു.

2- ഒരു വസ്തുവിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം എന്തായിരിക്കും. ഈയടിസ്ഥാനത്തിൽ അല്ലാഹു തന്നെക്കുറിച്ചും പരലോകത്തെക്കുറിച്ചും അറിയിച്ചുതന്നതിന്റെ تأويل നമുക്ക് അറിയുന്നതല്ല. കാരണം അത് അതിന്റെ യഥാർത്ഥത്തിലും രൂപത്തിലുമായിരിക്കും. അതാകട്ടെ നമുക്ക് അറിയുകയില്ലതാനും. ഇമാം മാലിക് (رحمه الله)യും മറ്റും അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനാരോഹണത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞതുപോലെ അതിന്റെ യഥാർത്ഥവും രൂപവും നമുക്കറിയുകയില്ല.

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ

''അതിന്റെ സാക്ഷാൽ വ്യാഖ്യാനം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ'' എന്ന മേൽപറഞ്ഞ അല്ലാഹുവിന്റെ വചനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുൻഗാമികളിൽ അധികപേരും ഈ രീതിയിലാണ് പറഞ്ഞത്.

3- അല്ലാഹു ഖുർആൻ അവതരിപ്പിച്ചുതന്നിട്ടുള്ളത് ചിന്തിച്ചുനോക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാകുന്നു. അതിലെ മുഴുവൻ ആയത്തുകളെയും ചിന്തിച്ചുനോക്കാൻ വേണ്ടി പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വചനങ്ങളെ മാത്രം അതിൽ നിന്ന്

ഒഴിവാക്കിയിട്ടില്ല. ഇവിടെ ചിന്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ അവയുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും എന്നതിനാലാണ്. അതിനു സാധ്യമല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ചിന്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന് അർത്ഥമില്ല. കാരണം എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത ഒരു കാര്യത്തെ പ്രേരിപ്പി ക്കുന്നത് ഒരു നിരർത്ഥകമായ സംസാരമാകുന്നു. ഇത്തരം നിരർത്ഥക സംസാരത്തിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവും അവന്റെ പ്രവാചകനും പരിശുദ്ധരാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഖുർആനിലെ ഓരോ കാര്യത്തിലും ചിന്തിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിക്കുന്ന വചനങ്ങളും ചിന്തിച്ച് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു. ഈ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായവർ നബി(ﷺ)യും അവിടുത്തെ അനുചരന്മാരുമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവരുടെ ഭാഷയിലാണ് വിശുദ്ധഖുർആൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. മാത്രവുമല്ല, ഖുർആനിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുന്നതിനും ദീനിന്റെ അടിസ്ഥാനാശയങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും ധൃതിയിൽ മുന്നോട്ടുവന്നതും അവരാണല്ലോ.

അബൂഅബ്ദുർറഹ്മാനുസ്സലമി (رحمه الله) പറയുന്നു:

حدثنا الذين كانوا يقرئوننا القرآن - عثمانُ بن عفانَ وعبد ا بن مسعود وغ ا - أ م كانوا إذا تعلموا من الن ﷺ عشر آيات، لا يتجاوزو ا ح يتعلموها وما فيها من العلم والعمل، قالوا: فتعلمنا القرآن والعلم والعمل يعاً

''ഞങ്ങൾക്ക് ഖുർആൻ പഠിപ്പിച്ചു തന്നിരുന്നവരായ ഉസ്മാനുബ്നുഅഫ്ഫാനും (رضي الله عنه) അബ്ദില്ലാഹിബ്നു മസ്ഊദും (رضي الله عنه) ഞങ്ങളോട് പറയുകയുണ്ടായി: 'അവർ നബി(ﷺ)യിൽ നിന്ന് പത്ത് ആയത്തുകൾ പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവ ശരിക്കും പഠിക്കുകയും അവയിലുള്ള അറിവുനേടുകയും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ അടുത്ത വചനങ്ങളിലേക്ക് കടക്കുകയില്ല.' അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ ഖുർആൻ പഠിച്ചു അറിവുനേടുകയും കൂടെ അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.''

അവർ ഖുർആൻ പഠിച്ചത് ഇപ്രകാരമായിരിക്കെ ദീനിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആയത്തുകളുടെ അർത്ഥം ഇവർക്ക് അറിയാതെ പോകുന്നത് എങ്ങനെയാണ്?

4- അവരുടെ ആ വാദപ്രകാരം അല്ലാഹു അവന്റെ വ്യക്തമായ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അർത്ഥം വ്യക്തമല്ലാത്ത വെറും പൊള്ളയായ ചില പദങ്ങൾ ഇറക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്നും അവ അറബി ഭാഷയിലെ കേവലം അക്ഷരമാലയുടെ സ്ഥാനത്ത് മാത്രമാണെന്നും വിശ്വസിക്കൽ നിർബന്ധമായിത്തീരുന്നു. ഈ വിശ്വാസം അല്ലാഹു അവന്റെ ഗ്രന്ഥത്തെയും പ്രവാചകനെയും ഏതൊരു കാര്യത്തിനാണോ അയച്ചിരിക്കുന്നത് അതിന്റെ യുക്തിയെ നിഷേധിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രദ്ധിക്കുക:

മേൽപറഞ്ഞവയിൽ നിന്നും تأويل ന് മൂന്ന് അർത്ഥമുണ്ടെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കുകയുണ്ടായി:

ഒന്ന്: തഫ്സീർ അഥവാ അർത്ഥവും വിവരണവും വ്യക്തമാക്കുക എന്നതാകുന്നു. ഭൂരിപക്ഷം വ്യാഖ്യാതാക്കളും ഈ ആശയമാണ് تأويل എന്ന പദത്തിന് സ്വീകരിച്ചത്. ഇതുതന്നെയാണ് ഇബ്നു അബ്ബാസ് (رضي الله عنه)നുവേണ്ടി നബി(ﷺ): اللهم فقهه في الدين وعلمه التأويل - 'അല്ലാഹുവേ, ഇദ്ദേഹത്തിന് നീ

മതത്തിൽ വിജ്ഞാനം നല്കുകയും, വ്യാഖ്യാനം (تأويل) പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ' [2] എന്ന പ്രാർഥനകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതും. ഇക്കാര്യം അല്ലാഹുവിന്റെ സിഫത്തുകളെക്കുറിക്കുന്ന ആയത്തുകളിലും മറ്റും ബാധകമാകുന്നു.

രണ്ട്: ഒരു സംഗതിയുടെ പര്യവസാനത്തെകുറിക്കുന്ന അതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം. تأويل എന്നതിന് ഈ അർഥമാണ് ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും സുപരിചിതമായത്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ

"അതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം (പുലർന്നുകാണാനല്ലാതെ) മറ്റു വല്ലതുമാണോ അവർ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?"[3]

ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

"അതാണ് ഉത്തമവും അന്ത്യഫലത്തിൽ ഏറ്റവും നല്ല പര്യവസാനവും"[4]

വിശേഷണങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വചനങ്ങളെ അതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം എന്ന ഈ അർഥം കൊണ്ട് വ്യാഖ്യാനിക്കുക എന്നത് അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ അറിയുകയും ഇല്ല.

മൂന്ന്: പദത്തിന്റെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽ നിന്നും അതിന് വിരുദ്ധമായതിലേക്ക് മാറ്റലാകുന്നു. ഇത് പിൽക്കാലക്കാരായ വചനശാസ്ത്രജ്ഞരുടെയും മറ്റും സാങ്കേതിക പ്രയോഗമാകുന്നു. ഇവയിൽ ഒന്ന് ശരിയും, ഒന്ന് തെറ്റുമാണ്.

ശരിയായത് തെളിവുകളുടെ പിൻബമുള്ളത്. ഉദാഹണത്തിന്:

فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ

"നീ ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ശപിക്കപ്പെട്ട പിശാചിൽ നിന്ന് അല്ലാഹുവിനോട് ശരണം തേടിക്കൊള്ളുക." [5] എന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ വചനത്തിന് നീ പാരായണം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ എന്ന് വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതുപോലെ.

തെറ്റായത് പ്രമാണത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലാത്തത്; അല്ലാഹു അവന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ ആരോഹിതനാകുന്നതിനെ അധികാരമേൽക്കലാണെന്നും, അല്ലാഹുവിന്റെ കയ്യിനെ അവന്റെ ശക്തിയും അനുഗ്രഹവും ആണെന്നതും പോലെയുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

---

[2] സ്വഹീഹുൽബുഖാരി (140) സിൽസിലത്തുസ്സഹീഹ: 2589

[3] അൽ അഅ്റാഫ്: 53

[4] അൽ ഇസ്റാഅ്: 35

[5] അന്നഹ്ൽ: 98

വിശുദ്ധഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടുന്ന രീതി

ഇബ്നുഅബ്ബാസ് (ﷺ) പറഞ്ഞതായി ഉദ്ധരിക്കപ്പെടുന്നു:

تفسـ القرآن على أربعه أوجه: تفسـ تعرفه العرب من كلامها، وتفسـ لا يعذر أحد هالته، وتفسـ يعلمه العلماء، وتفسـ لا يعلمه إلا ا فمن ادعى علمه فهو كاذب

“വിശുദ്ധഖുർആനിന് നാല് രീതിയിലുള്ള വ്യാഖ്യാനമുണ്ട്: അറബികൾക്ക് അവരുടെ ഭാഷയിൽ നിന്നറിയുന്ന വ്യാഖ്യാനം, തങ്ങളുടെ അജ്ഞതമൂലം ആരും തന്നെ കുറ്റത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകാത്തതായ വ്യാഖ്യാനം, പണ്ഡിതന്മാർക്കറിയാവുന്ന വ്യാഖ്യാനം, അല്ലാഹുവിന് മാത്രം അറിയാവുന്ന വ്യാഖ്യാനം. ഇത് (അവസാനം പറഞ്ഞത്) അറിയുമെന്ന് ആരെങ്കിലും വാദിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവൻ കള്ളവാദിയാകുന്നു.”[6]

ഒന്ന്: അറബികൾക്ക് അവരുടെ സംസാരത്തിൽ നിന്നറിയുന്ന വ്യാഖ്യാനം: ഭാഷയിലെ പദാവലികളുടെ വിവരണങ്ങളാണ് القَرْء (മാസമുറ), النمارق (തലയിണകൾ), الكهف (ഗുഹ) തുടങ്ങിയ പദങ്ങളുടെ വിവരണം.

രണ്ട്: തങ്ങളുടെ അജ്ഞതമൂലം ആരും തന്നെ കുറ്റത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകാത്തതായ വ്യാഖ്യാനം: അല്ലാഹുവിനെ അവന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങൾ മുഖേന അറിയുക, അന്ത്യദിനത്തെക്കുറിച്ച് അറിയുക, ശുദ്ധി, നമസ്കാരം, സകാത്ത്, തുടങ്ങി വിശ്വാസപരമായും കർമപരമായും അറിയൽ അനിവാര്യമായവയുടെ വിവരണങ്ങൾ.

മൂന്ന്: പണ്ഡിതന്മാർക്ക് അറിയാവുന്ന വ്യാഖ്യാനം: അഥവാ വിശുദ്ധഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിരുത്തേണ്ട ആയത്തുകളുടെ അവതരണഹേതു (أسباب النزول), ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതും ദുർബലപ്പെട്ടതും (الناسخ والمنسوخ), പൊതുവായതും പ്രത്യേകമായതും (العام والخاص), നിയമബലമുള്ളതും പരസ്പര സാദൃശ്യമുള്ളതും (المحكم والمتشابه) തുടങ്ങിയവ അറിയുന്നതുമുഖേന പണ്ഡിതന്മാർക്കല്ലാത്തവർക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

നാല്: അല്ലാഹുവിന്ന് മാത്രം അറിയാവുന്ന വ്യാഖ്യാനം: ഇത് അല്ലാഹു തന്നെക്കുറിച്ചും, പരലോകത്തെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണ്. ഇവയുടെ അർത്ഥം നമുക്ക് അറിയാമെങ്കിലും അതിന്റെ യഥാർത്ഥമെന്താണെന്ന് അറിയുകയില്ല.

ഉദാഹരണം: അല്ലാഹു സിംഹാസനാരോഹതനായി എന്നതിന്റെ അർത്ഥം നമുക്കറിയാം. എന്നാൽ അതിന്റെ യഥാർത്ഥ രൂപമോ, ഭാവമോ നമുക്കറിയുകയില്ല. അപ്രകാരം അല്ലാഹു സ്വർഗത്തി ലുണ്ടെന്ന് നമുക്ക് അറിയിച്ചുതന്ന പഴം, തേൻ, വെള്ളം, പാൽ തുടങ്ങിയവയുടെ അർത്ഥം നമുക്ക് മനസ്സിലാകും. പക്ഷേ അതിന്റെ യഥാർഥരൂപമോ മറ്റോ നമ്മുടെ അറിവിലില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

فَلَا تَعۡلَمُ نَفۡسٌ مَّآ أُخۡفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعۡيُنٖ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ

[6] ഇമാം ഇബ്നു ജരീറുത്തബ്രീ (റ)യുടെ തഫ്സീറുത്തബ്രി 1/75 നോക്കുക

“എന്നാൽ അവർ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലമായിക്കൊണ്ട് കൺകുളിർപ്പിക്കുന്ന എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളാണ് അവർക്കുവേണ്ടി രഹസ്യമാക്കിവെക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് ഒരാൾക്കും അറിയാവുന്നതല്ല.”[7]

ഇബ്നു അബ്ബാസ് (ﷺ) പറയുന്നു:

ليس الدنيا شيء ا ا نة إلا الأ اُء

“പേരുകളൊഴിച്ച് സ്വർഗത്തിലുള്ളതിന് സാദൃശ്യമുള്ള യാതൊന്നും തന്നെ ഇഹലോകത്തിലില്ല.”[8]

ഇതിൽ നിന്നും വിശുദ്ധഖുർആനിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ, അന്ത്യദിനത്തെക്കുറിച്ച് അല്ലാഹു അറിയിച്ചിട്ടുള്ളവ തുടങ്ങി അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കുമറിയാത്തവയുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ പദങ്ങളിലൂടെ നമുക്ക് അവയെല്ലാം സുപരിചിതമാണ്. അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ഈ പദങ്ങളെക്കൊണ്ട് അല്ലാഹു നമ്മെ അഭിസംബോധനം ചെയ്യുന്നത്. الله أعلم. അല്ലായെങ്കിൽ ആ അഭിസംബോധന കൊണ്ട് യാതൊരു പ്രയോജനവുമുണ്ടാകില്ല.

---

[7] അസ്സജദ: 17

[8] സിൽസിലത്തുസ്സഹീഹ: 2188